

ORSZÁGGYŰLÉS
Igazságügyi Bizottsága

Az Igazságügyi Bizottság

2/2022-2026. IÜB

e s e t i j e l l e g ű

állásfoglalása*

(2022. szeptember 20.)

Az Igazságügyi Bizottság – mint a házszabályi rendelkezések értelmezéséért felelős bizottság, Kövér László házelnök úr megkeresésére – az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ogytv.) 61. § (4) bekezdésében foglaltak alapján az alábbi eseti jellegű állásfoglalást hozza:

- 1. Hadházy Ákos (független) képviselő önhibájából nem jelent meg és nem tett esküt az Országgyűlés 2022. május 2-i alakuló ülésén, azonban már az azt követő napon, írásban jelezte a házelnök felé eskütételi szándékát, annak ellenére, hogy a képviselő – a médiában megjelent nyilatkozataival – kétségbe vonta a parlament legitimitását és kifejtette, hogy számára a parlamenti munka és az országgyűlési képviselői jogállásából fakadó kötelezettségek értelmetlenek.**

A bizottság áttekintette az eskütétellel, valamint annak elmaradásával összefüggő hazai szabályozást. Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat (a továbbiakban: HHSZ) 10. § (1) és (2) bekezdése alapján a képviselők az alakuló ülésen tesznek esküt, és a képviselői jogok az eskütétellel válnak teljessé. Az Ogytv. 28. § (6) bekezdése alapján az eskü letételéig és az esküokmány aláírásáig a képviselő az Országgyűlés és az országgyűlési bizottságok ülésein nem vehet részt, tanácskozási, szavazati és a 98. § (1) és (2) bekezdés szerinti jogát nem gyakorolhatja, indítványt nem nyújthat be, az Országgyűlés tisztségeire, illetve országgyűlési bizottságba nem választható meg, valamint képviselőcsoport megalakításában nem vehet részt. Az alakuló ülésről távollevők a mandátum vizsgálatát követően tesznek esküt, de arra vonatkozóan nincs külön rendelkezés, hogy erre mikor és milyen feltételekkel kerülhet sor.

A hatályos szabályozás az eskütétel kérdésében is a jóhiszemű joggyakorlás általános elvéből indult ki, azonban az adott esetben az Országgyűlés azzal szembesült, hogy egyes képviselők – visszaélve a választók beléjük vetett bizalmával – tudatosan figyelmen kívül

* Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 61. § (4) bekezdése szerint a házszabályi rendelkezések értelmezéséért felelős bizottság az eseti jellegű állásfoglalást írásban teszi közzé. A 61. § (5) bekezdése értelmében az eseti jellegű állásfoglalás kiküldésétől számított 15 napon belül bármely képviselőcsoport, illetve – ha a kérését legalább öt képviselő támogatja – bármely független képviselő kérheti az Országgyűlés döntését.

hagyják a jogaik jóhiszemű gyakorlására valamint feladataik teljesítésére vonatkozó kötelezettségüket.

A bizottság az eskütétel korábbi gyakorlatának és hatályos szabályainak áttekintését követően arra a megállapításra jutott, hogy – a kialakult helyzetre tekintettel – nem elégséges az általános elvek rögzítése, hanem szükséges az eskütétellel kapcsolatos szabályok részletezettebb pontosítása.

2. A bizottság álláspontja szerint – a választópolgárok választással kifejezett akaratának védelme érdekében – jogszabályi szinten szükséges szabályozni azt a kérdést, hogy mi legyen annak a képviselőnek a mandátumával, aki a parlamenti munkában az alakuló ülésen nem kíván részt venni, illetve az esküt nem teszi le. A szabályozás főbb elveinek kialakítása érdekében az Igazságügyi Bizottság az ECPRD (Európai Parlamenti Kutatási és Dokumentációs Központ) együttműködés keretében – 41 kamarától beérkezett válasz alapján – megvizsgálta az európai parlamentek vonatkozó gyakorlatát. Ez alapján megállapítható, hogy az egyes országok szabályozása a képviselői eskü pótlásának időpontja, feltételei, valamint az eskü elmulasztásának következményei tekintetében rendkívül sokszínű és széttartó. Egyes országokban – hasonlóan a magyar szabályozáshoz – nincs részletesen szabályozva az eskütétel pótlásának menete, míg más országokban (pl. Ausztria, Észtország, Litvánia, Lengyelország-Szejm) az eskütételről való távolmaradás meghatározott határidőn belül történő igazolásának elmaradása a képviselői mandátum elvesztésével jár.

A bizottság álláspontja szerint a szükséges jogi szabályozás kialakítása során figyelemmel kell lenni továbbá az Alaptörvény 4. cikk (3) bekezdés f) pontjában rögzített szabályra is, mely szerint ha egy képviselő egy éven keresztül nem vesz részt az Országgyűlés munkájában, elveszíti mandátumát.

Hadházy Ákos (független) képviselő esetén ugyanis tényként megállapítható, hogy a 2018–2022-es országgyűlési ciklusban a parlamentarizmus általános elveit és szabályait tagadva, tartósan távol maradt a parlamenti munkától, ügyelve azonban arra, hogy a távolmaradás mértéke a mandátumvesztést eredményező egy évet ne érje el.

Mindezek alapján a bizottság az alábbi elvek mentén tartja szükségesnek kialakítani az eskü pótlólagos letételére vonatkozó szabályozást.

- I. Az eskü pótlólagos letételére lehetőséget kell biztosítani.
- II. Az eskütétel napirendre vételéhez a képviselőnek kérelmet kell benyújtania, amiben meg kell jelölnie az eskütételről való távolmaradás indokát.
- III. A kérelem elbírálása során lehetőség szerint figyelemmel kell lenni arra, hogy a távolmaradásra a képviselőnek felróható okból, vagy önhibáján kívül került sor. A szabályozás nem eredményezheti azt, hogy az önhibáján kívül képviselői jogait gyakorolni nem tudó képviselő hátrányosabb helyzetbe kerüljön annál, mint aki szándékosan megtagadja a parlamenti munkát.

- IV. A szabályozás tartalmazzon egy végső határidőt az eskü pótlólagos letételére.
- V. Az eskütételtől való távolmaradás meghatározott határidőn belül történő igazolásának elmaradása a képviselői mandátum elvesztését eredményezhesse.
3. Tekintettel a fent leírt alapelvek mentén kidolgozásra kerülő új szabályozás megalkotásának és elfogadásának időigényére, valamint arra, hogy az új szabályok a folyamatban lévő ügyre egyébként sem lennének alkalmazhatóak, a bizottság az állásfoglalás alapjául szolgáló esetben azt javasolja, hogy az eskü pótlólagos letételére – az Ogytv. 11. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel – a Házbizottság által meghatározott időpontban kerüljön sor.

Dr. Vejkey Imre
a bizottság elnöke

